

LÄHENEMISKEELD

1. MIS ON LÄHENEMISKEELD?

Lähenemiskeeld on isikule kohtu poolt seatud ajutine keeld läheneda teisele isikule või kohale, kus teine isik sageli viibib. Lähenemiskeelu eesmärk on ära hoida isiku õiguste rikkumine tulevikus. Koos füüsilise lähenemise keeluga võib kohus vajadusel seada ka muid piiranguid, näiteks otsustada, kas ja millistel tingimustel on õigusrikkujal lubatud kaitset vajava inimesega suhelda, olgu siis telefoni, sotsiaalmeedia või muude suhtlusvahendite kaudu. Lähenemiskeeldu on võimalik seada kuni kolmeks aastaks.

2. LÄHENEMISKEELD KRIMINAALMENETLUSES

Kui on algatatud on kriminaalmenetlus isikuvastase või alaealise suhtes toimepandud kuriteo eest, saab prokurör kannatanu nõusolekul taotleda ajutise lähenemiskeelu seadmist menetluse ajaks (KrMS § 141¹). Kui kohus mõistab isiku süüdi isikuvastases või alaealise vastu toime pandud kuriteos, saab kannatanu esitada kohtule taotluse määrata süüdimõistetule lähenemiskeeld kuni kolmeks aastaks (KrMS § 310¹).

3. LÄHENEMISKEELD TSIVIILKOHTUMENETLUSES

Tingimused, mille esinemise korral on võimalik lähenemiskeelu seadmine, on sätestatud võlaõigusseaduse (VÕS) paragrahvis 1055 lõigetes 1 ja 2. Kohus võib lähenemiskeelu seada, kui

- * isikule on tekitatud kehavigastus või tervisekahjustus, või on rikutud tema eraelu puutumatust või muid isikuõigusi,
- * on tõenäoline, et isikule võidakse tekitada kehavigastus, tervisekahjustus või rikkuda tema eraelu puutumatust või muid isikuõigusi.

Reeglid selle kohta, kuidas sellise keelu seadmine täpsemalt toimub, näeb ette tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) 55. peatükk (§-d 544-549). Lähenemiskeelu seadmiseks esitab kaitset vajav isik maakohutule avalduse. Avalduses tuleb kirjeldada sündmusi ja asjaolusid, mille tõttu on vajalik lähenemiskeelu seadmine. Lisaks esitab avaldaja olemasolevad tõendid toimunu kohta. Kui kaitset vajav isik soovib lähenemiskeelu lahendamist hagimenetluses, tuleb esitada hagi. Avalduse või hagi esitamisel tasutakse riigilõiv. Hagita menetluses on riigilõivu suurus 50 eurot. Hagiavalduse esitamisel tasutakse riigilõivu lähtuvalt haghinnast RLS lisa 1 järgi või kindla summana, mille suurus on sätestatud RLS §-s 59.

Kui rikkumise iseloomu arvestades on kohtu hinnangul vajalik viivitamatu sekkumine, võib kohus ka tsiviilkohtumenetluses seada (ajutise) lähenemiskeelu. Hagita menetluse korral toimub sellise ajutise lähenemiskeelu seadmine esialgse õiguskaitse raames (TsMS § 546). Hagita perekonnaasjas võib esialgselt õiguskaitset kohaldada iga kohus, kelle tööpiirkonnas on vaja lähenemiskeeldu seada (TsMS § 116 lg 5). Ka hagimenetluses on võimalik seada hageja taotlusel lähenemiskeeld juba enne vaidluse lõplikku lahendamist.

Täpsemad juhtnöörid kohtusse pöördumiseks ja maakohutute kontaktandmed on leitavad veebilehel www.kohus.ee.